

Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 07.05.1998, sp. zn. 4 To 318/98, ECLI:CZ:KSCB:1998:4.TO.318.1998.1

Číslo: 51/1999

Právní věta: O zrušení peněžitě záruky (přijaté za nahrazení vazby obviněného) podle § 73a odst. 4 tr. ř. ve věci, ve které byla podána obžaloba, rozhoduje soud, který je příslušný rozhodovat v tomto procesním stadiu o vazbě, tedy soud, který obžalobu projednává. Pravidlo uvedené v první větě tohoto ustanovení, podle něhož o zrušení peněžitě záruky rozhodne soud nebo soudce, který o jejím přijetí rozhodl, se uplatní, pokud ji přijal soudce v přípravném řízení, jen ve stadiu před podáním obžaloby.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 07.05.1998

Spisová značka: 4 To 318/98

Číslo rozhodnutí: 51

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Příslušnost soudu

Předpisy: 141/1961 Sb. § 16 a násl.
§ 73a odst. 4

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 51

O zrušení peněžitě záruky (přijaté za nahrazení vazby obviněného) podle § 73a odst. 4 tr. ř. ve věci, ve které byla podána obžaloba, rozhoduje soud, který je příslušný rozhodovat v tomto procesním stadiu o vazbě, tedy soud, který obžalobu projednává. Pravidlo uvedené v první větě tohoto ustanovení, podle něhož o zrušení peněžitě záruky rozhodne soud nebo soudce, který o jejím přijetí rozhodl, se uplatní, pokud ji přijal soudce v přípravném řízení, jen ve stadiu před podáním obžaloby.

(Usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 7. 5. 1998 sp. zn. [4 To 318/98](#))

Krajský soud v Českých Budějovicích zrušil k stížnosti krajského státního zástupce v Českých Budějovicích usnesení Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 3. 1998 sp. zn. 3 Nt 129/98 .

Z odůvodnění:

Obviněný A. M. - státní občan Rakouska - byl stíhán pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák., jehož se měl dopustit tím, že od počátku měsíce května 1994 zahájil obchodní styk s firmou A. v Č., u které objednal izolační dvojskla v hodnotě 42 352 ATS; dne 28. 6. 1994 uvedené zboží odebral, vystavil šek na částku 36 057,60 ATS, přičemž tento šek byl předložen k proplacení K. bance v Č. a bylo zjištěno, že šek není kryt; dne 28. 6. 1994 odebral další izolační dvojskla v hodnotě 3532 ATS, a na toto zboží opět vystavil šek, který po předložení K. bance v Č. nebyl proplacen z důvodů, že nebyl krytý. Tímto jednáním způsobil uvedené firmě škodu ve výši nejméně 114 000 Kč. Dále v září 1993 uzavřel hospodářskou smlouvu s firmou L. z L. a na základě této smlouvy odebral izolační skla na která dne 13. 10. 1993 vystavil šek na částku 160 000 ATS, tento šek předal V. H., jednateli firmy L., a po předložení šeku K. bance v L. tento nebyl proplacen, neboť nebyl krytý. Tímto jednáním způsobil škodu ve výši nejméně 400 000 Kč. Dále v září 1993 uzavřel obchodní kontrakty s firmou S. v B., od této firmy v průběhu září a října 1993 a dále dne 20. 4. 1994 odebral izolační skla v celkové hodnotě 349 703 ATS, toto zboží nechal dodat firmě C. v Rakousku, přičemž faktury na zboží do současné doby neuhradil. Firmě S. se sídlem v B. tak způsobil škodu ve výši nejméně 884 000 Kč. Tímto popsáním jednáním způsobil českým firmám škodu ve výši nejméně 1 398 000 Kč.

Obviněný byl v souvislosti s trestním stíháním vzat do vazby usnesením Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 17. 9. 1994 sp. zn. Nt 603/94, a to podle § 68 tr. ř. z důvodu uvedeného v § 67 písm. a) tr. ř., s počátkem vazebních lhůt od 16. 9. 1994, ve 23.30 hod., když nebyl přijat jeho slib podle ustanovení § 73 odst. 1 písm. b) tr. ř. Toto usnesení nabylo právní moci dne 29. 9. 1994, neboť stížnosti obviněného A. M. i státní zástupkyně byly usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 29. 9. 1994 sp. zn. 4 To 689/94 podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítnuty.

O vazbě obviněného bylo naposledy rozhodováno Okresním soudem v Českých Budějovicích dne 4. 11. 1994, kdy podle § 73a odst. 1 tr. ř. byla přijata peněžitá záruka ve výši 500 000 Kč, a podle § 73 odst. 1 písm. a) tr. ř. byla přijata záruka D. S. a H. S., a obviněný A. M. byl propuštěn z vazby na svobodu. Toto rozhodnutí téhož dne nabylo právní moci.

Z obsahu spisového materiálu vedeného u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 1 T 1/96 je zřejmé, že vyšetřovatel Policie České republiky usnesením rozhodl podle § 302 tr. ř. v trestní věci proti obviněnému A. M. stíhanému pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák., jehož se měl dopustit shora uvedenými útoky, že další trestní stíhání proti němu bude vedeno jako proti uprchlému, který se pobytem v cizině vyhýbá trestnímu řízení. V průběhu vyšetřování, krátce po propuštění obviněného z vazby, byl obviněný A. M. třikrát předvolán k výslechu na Krajský úřad vyšetřování do Českých Budějovic, ale opakovaně se nedostavil, ani jinak na předvolání nereagoval.

Dne 3. 1. 1996 byla krajským státním zástupcem v Českých Budějovicích podána Krajskému soudu v Českých Budějovicích na obviněného A. M. obžaloba pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák., účinného od 1. 1. 1994, a to pro útoky uvedené shora a další útok, pro který bylo nově sděleno obvinění a který měl spáchat tím, že v době od 1. 3. 1994 do 27. 6. 1994 od firmy H. se sídlem v B. v pěti dodávkách odebral plastová okna v hodnotě 199 700 Kč, přičemž na část platby vystavil šek C. bance v Rakousku ze dne 25. 5. 1994, na částku 57 997 ATS, avšak obratem tento šek stornoval, čímž poškozenému vznikla další škoda ve výši 883,40 Kč jako poplatek za bankovní operaci, a firmě H. tak způsobil škodu ve výši 200 583,40 Kč. Celkově měl na cizím majetku způsobil škodu v souhrnné částce 2 459 005,23 Kč.

Krajský soud v Českých Budějovicích po podání obžaloby zjistil, že Zemským soudem v Linzi, Rakousko, je vedeno trestní řízení proti obviněnému A. M. pro podezření ze spáchání těžkého podvodu podle § 146 a § 147 rakouského trestního zákoníku. Podkladem pro toto řízení se mělo stát jednání obviněného vylíčené v žádosti Krajského státního zastupitelství v Českých Budějovicích o právní pomoc v této trestní věci ze dne 26. 5. 1995. Obviněný se k vyšetřovacím úkonům v ČR nedostavil, ačkoliv byl o provádění těchto úkonů prokazatelně vyrozuměn, a to i prostřednictvím

příslušného rakouského soudu na základě žádosti o právní pomoc. Vzhledem k tomu bylo od 20. 10. 1995 vedeno ve věci řízení proti uprchlému podle § 302 tr. ř.

S odvoláním na příslušná ustanovení Evropské úmluvy o předávání trestního řízení ze dne 15. 5. 1972 (č. 551/1992 Sb.) požádal Krajský soud v Českých Budějovicích prostřednictvím Ministerstva spravedlnosti ČR Spolkové ministerstvo spravedlnosti Rakouska o převzetí trestního stíhání obviněného rakouského státního občana A. M., který je stíhán pro trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák., jehož se dopustil útoky uvedenými shora. Dle 16. 1. 1998 obdržel Krajský soud v Českých Budějovicích zprávu Spolkového ministerstva spravedlnosti Rakouska, že již došlo v trestní věci obviněného A. M. k převzetí trestního stíhání rakouskou stranou.

Dne 6. 2. 1998 Krajský soud v Českých Budějovicích po zjištění, že v trestní věci obviněného A. M. bylo v přípravném řízení Okresním soudem v Českých Budějovicích rozhodnuto usnesením pod sp. zn. Nt 660/94 mimo jiné o přijetí peněžitě záruky ve výši 500 000 Kč a potom o propuštění obviněného z vazby, zaslal Okresnímu soudu v Českých Budějovicích přípis, že s ohledem na shora uvedené skutečnosti bude potřeba učinit rozhodnutí o zmíněné peněžitě záruce.

Okresní soud v Českých Budějovicích rozhodl napadeným usnesením tak, že podle § 73a odst. 4 tr. ř. zrušil peněžitou záruku, jež byla ve výši 500 000 Kč přijata za nahrazení vazby obviněného A. M. usnesením Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 11. 1994 sp. zn. Nt 660/94, které téhož dne nabylo právní moci, neboť důvody, které k jejímu přijetí vedly, pominuly. Peněžitá záruka bude vrácena osobám, jež záruku za obviněného složily.

Proti tomuto usnesení podal včas stížnost krajský státní zástupce. Namítl, že důvody, které vedly k přijetí peněžitě záruky a jejímu složení, do současné doby nepominuly, neboť obviněný okamžitě po propuštění z vazby z ČR uprchl a nedostavoval se na předvolání k úkonům trestního řízení, jejichž provedení bylo bez jeho přítomnosti vyloučeno. Další trestní řízení proto muselo být proti obviněnému vedeno jako proti uprchlému podle § 302 tr. ř. Podle jeho názoru je také třeba řešit otázku, který soud je příslušný k rozhodnutí o záruce v tomto stadiu řízení. Navrhl proto napadené usnesení zrušit a v případě, že dojde krajský soud k závěru, že věcně příslušný k rozhodnutí je Okresní soud v Českých Budějovicích, uložit mu ve věci znovu jednat a rozhodnout.

Krajský soud v Českých Budějovicích, jak je mu uloženo ustanovením § 147 odst. 1 tr. ř., přezkoumal napadené usnesení i řízení jemu předcházející a dospěl k závěru, že stížnost je důvodná.

Podle přesvědčení stížnostního soudu nebyl k rozhodnutí o případném vrácení peněžitě záruky příslušný Okresní soud v Českých Budějovicích.

Podle § 72 odst. 1 tr. ř.: "Všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny zkoumat v každém období trestního stíhání, zda důvody vazby ještě , nebo zda se nezměnily. Soudce tak činí v přípravném řízení pouze při rozhodování o návrhu státního zástupce na prodloužení vazby (§ 71 odst. 2 a při rozhodování o žádosti obviněného o propuštění z vazby podle odst. 3)."

Podle § 73a odst. 3 tr. ř. soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce rozhodne, že peněžitá záruka připadá státu, jestliže obviněný

a) uprchne, skrývá se nebo neoznámí změnu svého pobytu o znemožní tak doručení předvolání nebo jiné písemnosti soudu, státního zástupce nebo vyšetřovatele,

b) zaviněně se nedostaví na předvolání k úkonu trestního řízení, jehož provedení je bez jeho přítomnosti vyloučeno,

c) pokračuje v trestné činnosti nebo se pokusí dokonat trestný čin, který dříve nedokonal nebo který

připravoval nebo kterým hrozil, nebo

d) se vyhýbá výkonu uloženého trestu odnětí svobody nebo peněžitého trestu nebo výkonu náhradního trestu odnětí svobody za peněžitý trest.

Na důvody, pro které peněžitá záruka může připadnout státu, musí být obviněný a osoba, která peněžitou záruku složila, předem upozorněni.

Podle § 73a odst. 4 tr. ř. peněžitou záruku zruší na návrh obviněného nebo osoby, která ji složila, nebo i bez návrhu soud (soudce), který o jejím přijetí rozhodl, jestliže pominuly důvody, které k jejímu přijetí vedly. Byl-li obviněný pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nebo k peněžitému trestu, může soud rozhodnout, že peněžitá záruka trvá do dne, kdy odsouzený nastoupí výkon trestu odnětí svobody nebo zaplatí peněžitý trest. Obviněný, který byl pravomocně odsouzen k peněžitému trestu, může také požádat, aby záruky, kterou složil, bylo použito k zaplacení peněžitého trestu.

Podle ustanovení § 73a odst. 4, věty první, tr. ř. rozhoduje soud nebo soudce, který záruku přijal, přičemž soudce rozhoduje v případě, že rozhodoval o přijetí peněžité záruky v přípravném řízení a v řízení před soudem ve smyslu § 69 odst. 6 tr. ř.; jinak rozhoduje soud.

Přestože věta první ustanovení § 73a odst. 4 tr. ř. by mohla svádět k výkladu, že rozhoduje vždy soud nebo soudce, který záruku přijal, nelze přehlédnout ustanovení § 73a odst. 4, větu druhou, tr. ř., z níž vyplývá, že soud může rozhodnout, že peněžitá záruka trvá do dne, kdy odsouzený nastoupí výkon trestu odnětí svobody nebo zaplatí peněžitý trest, a ustanovení § 73a odst. 3 tr. ř., podle něhož soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce rozhodne, že za určitých podmínek peněžitá záruka připadá státu.

Uvedená ustanovení již neuvádějí, že rozhodne soud nebo soudce, který o přijetí peněžité záruky rozhodl. Po podání obžaloby, která v projednávané trestní věci byla poslána u Krajského soudu v Českých Budějovicích, může i s přihlédnutím k ustanovením § 17 a § 72 tr. ř. posoudit, zda pominuly důvody, které vedly k přijetí peněžité záruky, pouze ten orgán činný v trestním řízení, který je příslušný k projednání této trestní věci.

Pouze tento orgán může posoudit, zda jsou dány zákonné podmínky pro postup podle § 73a odst. 3 tr. ř., a před rozhodnutím o zrušení peněžité záruky je třeba vždy zvažovat, zda nepřichází v úvahu rozhodnutí, že peněžitá záruka připadá státu. Protože závěr o připadnutí peněžité záruky státu podle názoru krajského soudu činí procesní soud, pak pouze tento procesní soud po podání obžaloby může rozhodnout, zda přichází v úvahu postup podle § 73a odst. 4 tr. ř., pokud nebylo pravomocně rozhodnuto, že peněžitá záruka připadá státu.

Z těchto podstatných důvodů musel Krajský soud v Českých Budějovicích napadené usnesení podle § 149 odst. 1 tr. ř. ke stížnosti krajského státního zástupce napadené usnesení zrušit, neboť pro jeho vydání nebyly zákonné podmínky. V dalším řízení musí být návrh postoupen příslušnému orgánu činnému v trestním řízení, který je oprávněn o peněžité záruce rozhodnout.